

blot og bart Udslag af enkelte Kvinders Misfornøjelse med de bestaaende Tilstande og de forandrede Forhold som Resultatet af Kvindesagsforkæmpernes Bestræbelser.

Men vel har Kvinderne haft god og gyldig Grund til at være misfornøjede, og sikkert har deres eget Arbejde for bedre Kaar været medvirkende til at lede Udviklingen paa den rette Vej, men foruden den tidligere omtalte økonomiske Udvikling har hele Tidens Retning maattet medføre store Forandringer i Kvindens Kaar.

Der er meget i vore Dage, der sejler under Frihedens og Lighedens Flag uden mindste Ret dertil, og dog er der ingen Tvivl om, at der til Trods for alt det falske og misforstaaede i Tiden gaar en sand og ægte Understrøm af Længsel efter Frihed og Lighed for alle.

Denne Længsel maatte selvfølgelig ogsaa vaagne hos den Halvdel af Menneskeslægten, der skønt den til alle Tider har haft udmærkede og højt begavede Repræsentanter at opvise, dog skulde anses som en ringere Slags, der vel kunde have Pligter men ikke de tilsvarende Rettigheder.

Vi Forældre, der staar overfor det at skulle lede vore unge Døttres første Skridt ud i Livet, vi maa ikke tro, at vi kan stampe mod Udviklingen. Eller hvis vi finder, at de gamle Dage var meget bedre, saa maa vi ikke mene, at vi kan blot opdrage vore Døttre som i gamle Dage, saa bliver de ligesaa lykkelige, som Folk var den Gang. — Det er nu et Spørgsmaal, hvor lykkelige de gamle Dages gamle Jomfruer var, — men bortset herfra maa vi gøre os klart, at de gamle Dage er forbi. De kommer aldrig mere tilbage, og ingen bliver lykkelig ved at høre hjemme i en anden Tid, end den, hvori hun lever.

I gamle Dage, da den Sætning ubetinget gjaldt, at »Kvindens Plads er i Hjemmet«, var det naturligt, at det eneste Formaal med hendes Opdragelse var at gøre hende skikket til at fylde denne sin Plads, at dygtiggøre hende i huslige Sysler og — efter

Omstændighederne — uddanne Talenter, der kunde forskønne det huslige Liv. Meningen med det hele var naturligvis, at Datteren skulde giftes; men som tidligere omtalt kunde en stakkels ugift jo alligevel altid faa Anvendelse for sine huslige Færdigheder.

Det er en Selvfølge, at der ogsaa af dette System kunde komme mange udmærkede Resultater, dygtige Husmødre og hyggelige og gode Hjem, men paa den anden Side, hvormange uforskyldt forfejlede Tilværelser!

I alle Tilfælde maa vi, inden vi bestemmer os til at følge det gamle System se hvilke Chancer, det har i Nutiden.

Vi staar nu ved Overgangen fra de gamle Dage og til helt moderne Tilstande. Meget af det gamle har vi endnu af gammel Vane, men der er meget af det nye, hvis Resultater vi allerede kan begynde at ane.

De Spørgsmaal, som Forældrene til Fremtidens Kvinder maa tage under grundig Overvejelse er da disse:

1) Skal vi ligesom tidligere opdrage vore Døttre med det Maal at blive gifte?

2) Hvorledes vil de med denne Opdragelse være stillede, dersom de ikke havner i et Ægteskab?

3) Hvorledes vil det derimod gaa vore Døttre, dersom de gifter sig efter at være blevet opdraget til selvstændige, selverhvervende Kvinder?

4) Hvorledes gaar det vore Døttre som ugifte med en saadan moderne Opdragelse?

Naar den, der skriver disse Linier, besvarer det første Spørgsmaal med et bestemt Nej og tværtimod kunde ønske fastslaaet som en urokkelig Grundsætning, at *vi bør ikke opdrage vore Døttre med det Maal at blive gift*, saa kunde det maaske opfattes som en Underkendelse af Ægteskabets Betydning og af Værdien af det huslige Arbejde. Men dette er saa langt fra at være Tilfældet, at det tværtimod er en